

Herning
Kommune

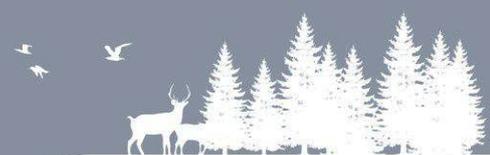
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • landbrug@herning.dk • www.herning.dk

§16a miljøgodkendelse

Knudmosevej 43
7400 Herning

Afgørelsesdato: 16-01-2020
Sagsnr.: 09.17.00-P19-45-19

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad

Dato for afgørelse:	16-01-2020
Ansøgningskema nr.	208939, version 2
CVR-nr.	20267240
CHR nr.	56953
Typen af IE - brug:	IE-slagtesvin
Ejendomsnummer	6570087904
Adresse	Knudmosevej 43 7400 Herning
Matr.nr. (ejerlav)	3p Nr. Kollund By, Rind 1a Nr. Kollund By, Rind
Miljøkonsulent	SAGRO I/S Lisbeth Gliese Jensen
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøogsagsbehandler	Peter Refsgaard
Kvalitetssikring	Christina Thorslev Petersen

Copyright

Indeholder GeoDanmark-data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Danske kommuner.

DDOland (ortofoto), er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
VILKÅR FOR HUSDYRBRUGET	6
<i>Vilkår for drift og indretning</i>	6
<i>Vilkår for stalde og produktioner</i>	6
<i>Vilkår for ammoniakreducerende miljøteknologi</i>	7
<i>Vilkår for gyllehåndtering</i>	7
<i>Vilkår for uheld og driftsforstyrrelser</i>	8
<i>Vilkår for tankning af brændstof</i>	8
<i>Vilkår for fluebekæmpelse</i>	8
<i>Vilkår for renholdelse</i>	8
<i>Vilkår for støj</i>	8
<i>Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener</i>	9
HERNING KOMMUNES VURDERING	10
LOVGRUNDLAG	11
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	11
SØGSMÅL.....	11
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	12
OVERSIGT OVER BILAG	14

Indledning

Jørgen Krøjgaard har søgt Herning Kommune om en § 16a miljøgodkendelse, jævnfør lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹(husdyrbrugloven) for husdyrbruget på Knudmosevej 43, 7400 Herning.

Jørgen Krøjgaard ønsker at benytte sig af muligheden for at overgå til den nye husdyrbruglov, uden at der skal opføres nyt anlægsbyggeri. Med en miljøgodkendelse efter §16a får ansøger mulighed for at udnytte staldenes fulde kapacitet samt fleksibilitetsmuligheder, i forhold til grisenes vægtintervaller.

Da ansøgningen om miljøgodkendelse ikke medfører nogle produktions- eller bygningsmæssigt ændringer, kommer husdyrbruget ikke til at syne anderledes i landskabet end hidtil, og der foretages ikke yderligere foranstaltninger.

Beregninger på lugt og ammoniak viser, at lugtgeneafstanden til nabobeboelse og ammoniakudledningen til natur er overholdt.

Husdyrbrugets historik

Husdyrbruget på Knudmosevej 43, 7400 Herning har en §12 miljøgodkendelse fra d. 2008 samt et tillæg 1 fra 2016.

Ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Da der udelukkende er tale om en overgang til den ny husdyrbruglov, er det ikke relevant at vurdere alternative løsninger for husdyrbruget.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune og ophæver §12 miljøgodkendelse, 24-09-2008 samt tillæg 1 til miljøgodkendelsen 23-07-2016.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på Knudmosevej 43, 7400 Herning med de stillede vilkår. Det ansøgte er behandlet efter § 16a i husdyrbrugloven.

Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres opmærksom på, at en afgørelse efter § 16a, efter reglerne i husdyrbrugloven, ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug² (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år.

Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktions-

¹ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520, 2019-05-01, med efterfølgende ændringer.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 718, 2019-07-08, med efterfølgende ændringer.

areal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Med miljøgodkendelsen følger en række vilkår, som skal overholdes. Det er ejeren af husdyrbruget, som har ansvaret for, at det sker.

Vilkår for husdyrbruget

Her er de betingelser, som husdyrbruget skal drives under.

Herning Kommune gør opmærksom på, at der kan være lovkrav fra andre love, som også skal overholdes, selvom disse ikke er beskrevet her.

Vilkår for drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når husdyranlægget er taget i brug.
2. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
3. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Indstilling af driften for en længere periode
4. Med denne miljøgodkendelse ophæves §12 miljøgodkendelsen fra den 24-09-2008 samt tillæg 1 fra den 23-07-2016.

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse.

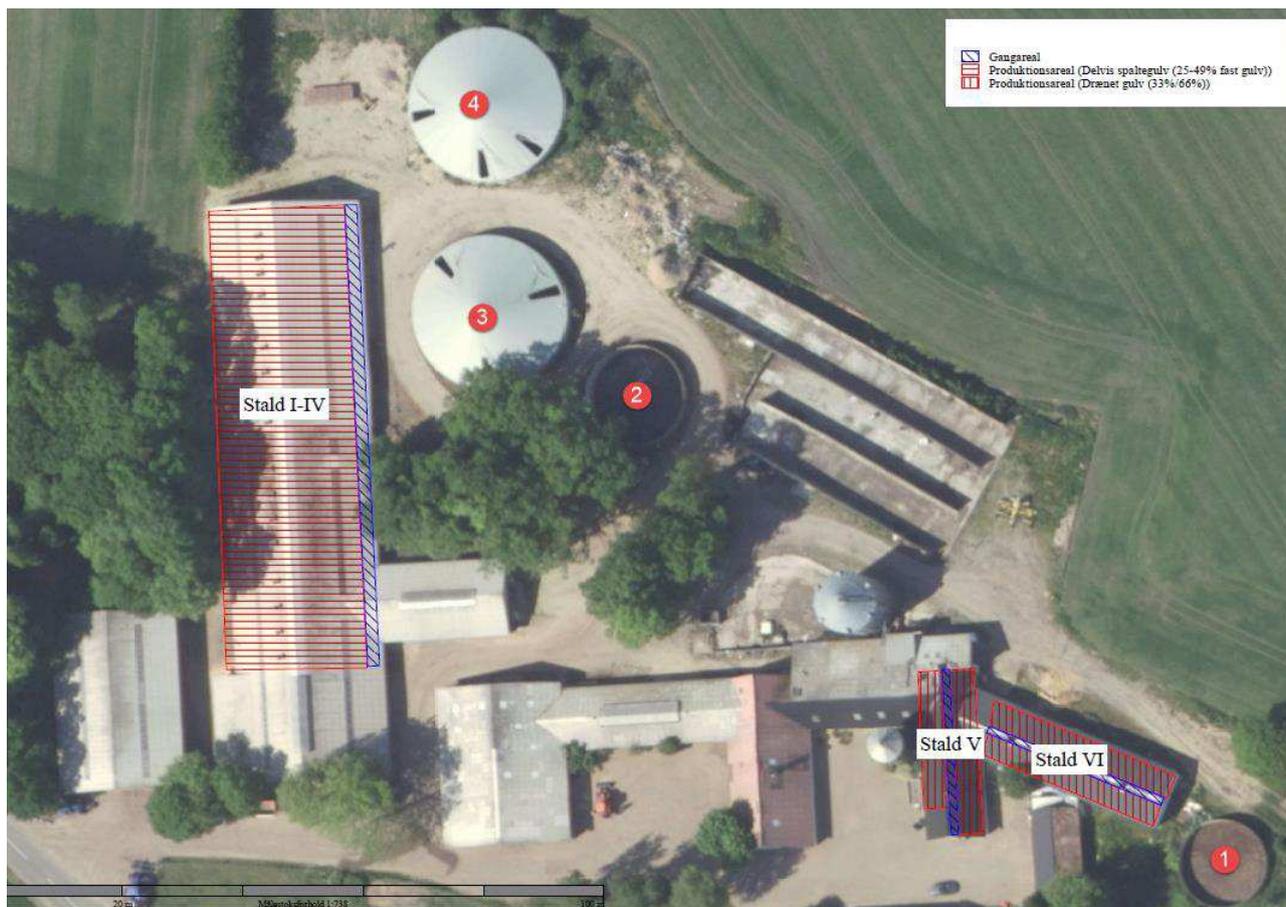
Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug eller dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

Vilkår for stalde og produktioner

5. Husdyrbrugets stalde og produktioner skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%)
Ansøgt drift						
Stald I-IV	2253	Mekanisk ventilation	6 m	(#130918) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	1730	77 %
Stald V	282	Mekanisk ventilation	6 m	(#131936) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	221	78 %
Stald VI	321	Mekanisk ventilation	6 m	(#131932) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	221	69 %

Vilkår for ammoniakreducerende miljøteknologi

6. Fast overdækning af gyllebeholder

- Gyllebeholdere nr. 3 og 4 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Herning Kommune skal straks underrettes herom.

7. Egenkontrol fast overdækning

- Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i perioden mellem to samlede miljøtilsyn og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår for gyllehåndtering

- Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
- Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af husdyrgødning undgås.
- Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholdere skal ske indenfor tidsrummet klokken 07.00 til 17.00.

Vilkår for uheld og driftsforstyrrelser

11. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen.
12. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand eller lignende.

Vilkår for tankning af brændstof

13. Tankning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Vilkår for fluebekæmpelse

14. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår for renholdelse

15. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.).

Vilkår for støj

16. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden³ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

³ Midlingstiden er en gennemsnitlig måling over tid kombineret med middelværdien over tid.

Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

17. Hvis Herring Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv-, rystelser- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herring Kommune.
18. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen⁴ og bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v.⁵.

Farligt affald skal bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på Herring Kommunes hjemmeside.

I henhold til bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v.⁶, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises på miljøtilsyn, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herring Kommune udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som for eksempel spildolie (i max 10 l emballage), oliefiltere, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme olie-dunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester, kanyler, klinisk risikoaffald mm.	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, eksempelvis AFLD Fa-sterholt
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

⁴ Bekendtgørelse om affald, nr. 224, 2019-03-08 med efterfølgende ændringer

⁵ Bekendtgørelser om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v. nr. 1753, 2018-12-27 med efterfølgende ændringer

⁶ § 10, stk. 5 i bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v.

Herning Kommunes vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse med konsekvensvurdering er gennemgået, vurderet og fundet tilfredsstillende. Se miljøkonsekvensrapport i bilag 2.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt og BAT (Bedst Anvendelige Teknologi).

Herning Kommune har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit.

Ansøger har redegjort for, at overgangen til stipladsmodellen er erhvervsmæssigt nødvendig, og at den ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Kommunen vurderer, at udvidelsen ikke er i strid med kommuneplanen.

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer samt ved driftsforstyrrelser og uheld.

Herning Kommune er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Herning Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en kopi af beredskabsplanen. Kopi hænger i stalden og medarbejderne kender til denne.

Der er udarbejdet en energigennemgang af husdyrbrugets anlæg i 2017, hvorfor der ikke stilles vilkår til dette.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Herning Kommune har stillet vilkår til at fyldning af gyllebeholdere skal ske indenfor almindelig arbejdstid. Almindelig arbejdstid er defineret som fra kl. 7.00 til 17.00 på hverdage.

Krav til gyllebeholdere er omfattet af de generelle afstandskrav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning, deraf vilkåret. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

På den baggrund vurderer Herning Kommune, at overgangen til stipladsmodellen, der giver mulighed for en mere fleksibel produktion, hvor slagtevægten kontinuerligt kan tilpasses slagtevægt, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.⁷ med tilhørende bekendtgørelser: bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)⁸ og bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen⁹ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Herning Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside, i perioden 09-07-2019 til 23-07-2019. Der er ingen, der har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Herning Kommune har fremsendt udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til dem, som har anmodet herom, med mulighed for at kommentere udkastet i perioden 04-12-2019 til 03-01-2020. Herning Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkastet til afgørelsen.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Knudmosevej 43 7400 Herning. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 16a i husdyrbrugloven.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 16-01-2020. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrbruglovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 13-02-2020.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

Søgsmål

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Refsgaard
Herning Kommune
Teknik og Miljø, Landbrugsteam

⁷ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520, 01-05-2019, med efterfølgende ændringer.

⁸ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 718, 2019-07-08, med efterfølgende ændringer.

⁹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 116 af 23. januar 2019, med senere ændringer.

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Jørgen Krøjgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning

Miljørådgiver

- SAGRO I/S, Lisbeth Gliese Jensen

Omboende og andre, som ligger indenfor konsekvensområdet = 783 meter.

- Haugevej 10 7400 Herning
- Haugevej 2 7400 Herning
- Haugevej 3 7400 Herning
- Haugevej 6 7400 Herning
- Knudmosevej 36 7400 Herning
- Knudmosevej 39 7400 Herning
- Knudmosevej 41 7400 Herning
- Knudmosevej 43 7400 Herning
- Knudmosevej 44 7400 Herning
- Kollund Byvej 1 7400 Herning
- Kollund Byvej 10 7400 Herning
- Kollund Byvej 11 7400 Herning
- Kollund Byvej 15 7400 Herning
- Kollund Byvej 16 7400 Herning
- Kollund Byvej 17 7400 Herning
- Kollund Byvej 18 7400 Herning
- Kollund Byvej 3 7400 Herning
- Kollund Byvej 5 7400 Herning
- Kollund Byvej 7 7400 Herning
- Kollund Byvej 9 7400 Herning
- Kollundvej 66 7400 Herning
- Kollundvej 67 7400 Herning
- Kollundvej 68 7400 Herning
- Kollundvej 71 7400 Herning
- Kollundvej 73 7400 Herning

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens § 84:

Ansøger

- Jørgen Krøjgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S, Lisbeth Gliese Jensen

Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald er i høringsperioden blevet gjort opmærksom på at meddelelse af afgørelsen sker ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside.

Klageberettigede jævnfør husdyrbruglovens § 85

- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Klageberettigede jævnfør husdyrbruglovens § 86

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø

Klageberettigede jævnfør husdyrbruglovens § 87

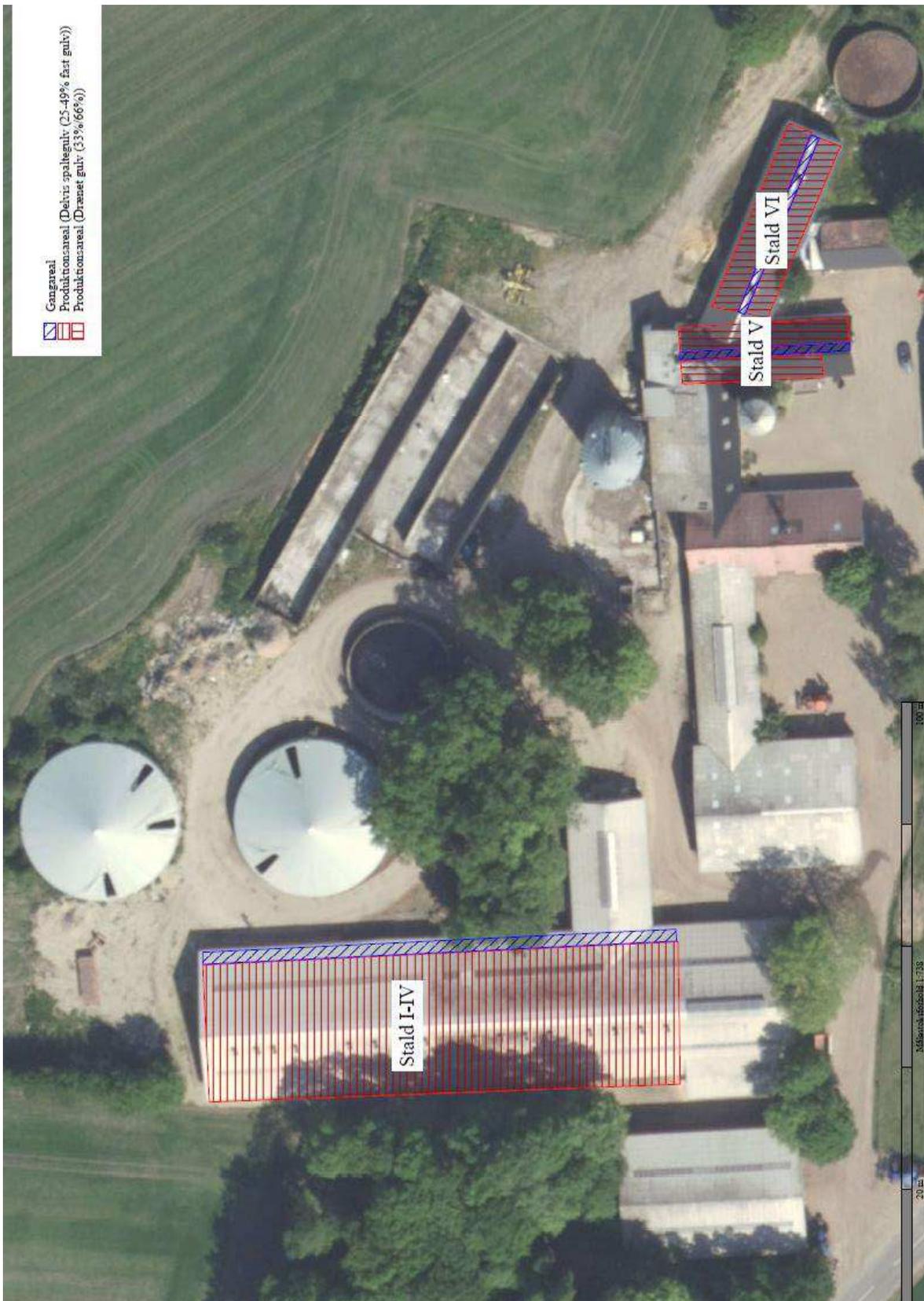
- Dansk Ornitologisk Forening
- Friluftsrådet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Det Økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark

Andre:

- Herning Museum
- Styrelsen for Patientsikkerhed

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over produktionsarealet

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport for Granly

Jørgen Krøjgaard

Knudmosevej 43
7400 Herning

Opdateret d. 13. august 2019
Af miljørådgiver Lisbeth Gliese Jensen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Nudrift og det ansøgte projekt.....	5
Konsekvenser for omboende, natur og miljø.....	5
Lugt.....	5
Landskab.....	5
Påvirkning af natur.....	5
Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	5
Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger.....	5
Basisoplysninger.....	6
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme.....	6
Biaktiviteter.....	6
IE-brug.....	6
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	6
Indretning og drift.....	6
Afløbsforhold.....	8
Lys.....	9
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse.....	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	10
Beliggenhed.....	11
Planforhold.....	11
Landskab.....	11
Afstandskrav.....	13
Naturområder.....	13
Ammoniakemission.....	13
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	14
Kategori 1-natur.....	14
Kategori 2-natur.....	14
§ 3 områder.....	15
Kategori 3-natur.....	15
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter.....	16
National beskyttelse af arter af planter og dyr.....	16

Biodiversitet – Den danske Rødliste	16
Lugt	16
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	17
Støj.....	17
Rystelser	18
Støv	18
Fluer og skadedyr	18
Til- og frakørsels forhold.....	19
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	20
Egenkontrol	21
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	22
Grundvand	22
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	22
Affald	23
Døde dyr	24
Vand.....	24
Energi.....	24
BAT.....	25
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	25
Miljøledelsessystem	25
Management/Godt landmandskab	26
Fodringsstrategi.....	27
Vand.....	27
Energi.....	27
Spildevand	28
Støj.....	28
Støv	28
Lugt	28
Opbevaring af husdyrgødning	29
Udbringning af husdyrgødning	29
Samlet BAT-vurdering.....	30
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	30
Tiltag ved ophør.....	30

Alternative løsninger	31
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	31

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Knudmosevej 43, 7400, beliggende i Herning Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1467 af 06/02/2018 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen, Granly, Knudmosevej 43, 7400 Herning er beliggende ca. 3,5 km sydøst for Herning. Ejendommen har en tidligere § 12 miljøgodkendelse fra d. 24. september samt et tillæg til miljøgodkendelse fra d. 23. juli 2016.

Der foretages ingen ændringer i produktionen fra nudrift til et ansøgte projekt, da det udelukkende er en overgang til den nye Husdyrbruglov, der trådte i kraft d. 1. august 2017.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger viser, at der ikke vil ske en forøgelse af lugt. Kravene om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Landskab

Da ansøgningen om miljøgodkendelse ikke medfører nogle ændringer af det eksisterende byggeri er der ingen konsekvenser for landskabsoplevelsen.

Ejendommen er placeret i et særligt værdifuldt landbrugsområde samt område for store husdyrbrug, og er omgivet af flere små og store landbrugsejendomme. Landskabet er gennemskåret af flere læhegn.

Ejendommen består af flere større driftsbygninger, som ligger i tæt tilknytning til hinanden. Der er begrænset indsyn til ejendommen fra Knudmosevej, grundet flere store træer samt placeringen af bygningerne. De fleste af driftsbygningerne er opført i røde mursten. De nyeste slagtesvinestalde er opført i grå betonelementer. Alle tagflader på driftsbygningerne er grå.

Påvirkning af natur

Indenfor de nærmeste 1.000 meter af ejendommen, ligger der 3 moseområder og et overdrev og flere mindre søer. Der er ca. 400 meter til det nærmeste overdrev og det nærmeste Natura 2000-område er beliggende ca. 9,6 km fra ejendommen. Der er lavet beregninger til naturområderne, og ammoniakudledningen til naturpunkterne er overholdt, og vurderes ikke at have negativ indflydelse på beskyttede arter i nærområdet.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget Knudmosevej 43, 7400 Herning er et IE-brug, derfor er der krav om, at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af ejendommens miljøbelastning. Ejendommen overholder BAT.

Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger

Da ansøgningen om miljøgodkendelse ikke medfører nogle ændringer, hverken produktions- eller bygningsmæssigt, foretages der ikke yderligere foranstaltninger.

Ansøger, Jørgen Krøjgaard, Knudmosevej 43, 7400 Herning, ønsker at benytte sig af muligheden for, at overgå til den nye Husdyrbruglov uden udvidelse af det eksisterende byggeri på ejendommen, Knudmosevej 43, 7400 Herning. Med overgangen til den nye Husdyrbruglov får ansøger mulighed for, at udnytte staldenes fulde kapacitet samt fleksibilitetsmuligheder i forhold til grisenes vægtintervaller.

Da ansøgningen om miljøgodkendelse ikke medfører nogle ændringer, hverken produktions- eller bygningsmæssigt, kommer husdyrbruget ikke til, at syne anderledes i landskabet end hidtil og der foretages ikke yderligere foranstaltninger.

Der er lavet beregninger på lugt og ammoniak og ud fra disse beregninger kan det konkluderes, at lugtgeneafstanden til nabobeboelse og ammoniakudledningen til ammoniakfølsom natur er overholdt.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover ejendommen Knudmosevej 43, ejer og driver Jørgen Krøjgaard også ejendommen Fastrupvej 41, 7400 Herning, hvor der ligeledes produceres slagtesvin. Afstanden mellem de to ejendomme er ca. 3,8 km.

På baggrund af afstanden, og at ejendommen hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes der at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Fastrupvej 41 og Knudmosevej 43. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Knudmosevej 43.

Biaktiviteter

Ansøger har ingen biaktiviteter.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Oversigt over husdyrbrugets bygninger:

Tabel 1. Oversigt over husdyrbrugets produktionsarealer

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald I-IV	2253	Mekanisk ventilation	6 m	(#130918) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1730
Stald V	282	Mekanisk ventilation	6 m	(#131936) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	221
Stald VI	321	Mekanisk ventilation	6 m	(#131932) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	221
Sum						2172

Tabel 2. Oversigt over husdyrbrugets opbevaringslagre

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank I	Flydende				152
Gylletank II	Flydende				200
Gylletank III	Flydende				502
Gylletank IV	Flydende				502

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved brug af målfaste tegninger af ejendommens stalde. De overordnede gangarealer er fratrukket. Inventar, krybber og mindre gangarealer i de enkelte staldafsnit er ikke trukket fra.

Der foretages ingen ændringer i staldene og produktionsarealet i henholdsvis nudrift og ansøgt drift er derfor det samme.

Vurdering

Da der ikke bygges nyt eller foretages nogle ændringer på ejendommen, vurderes de bygningsmæssige forhold at være uændrede.

- Bygning 1. Beboelse
- Bygning 2. Maskinhus
- Bygning 3. Maskinhus (En del af stald I-IV i 8-årsdrift)
- Bygning 4. Svinestald (Stald I-V)
- Bygning 5. Udleveringsrum
- Bygning 6. Driftsbygning
- Bygning 7. Driftsbygning, tidligere kostald
- Bygning 8. Driftsbygning, tidligere kostald
- Bygning 9. Driftsbygning

- Bygning 10. Svinestald (Stald V)
- Bygning 11. Svinestald (Stald VI)
- Bygning 12. Gyllebeholder I
- Bygning 13. Gyllebeholder IV
- Bygning 14. Gyllebeholder III
- Bygning 15. Gyllebeholder II
- Bygning 16. Gamle plansiloer

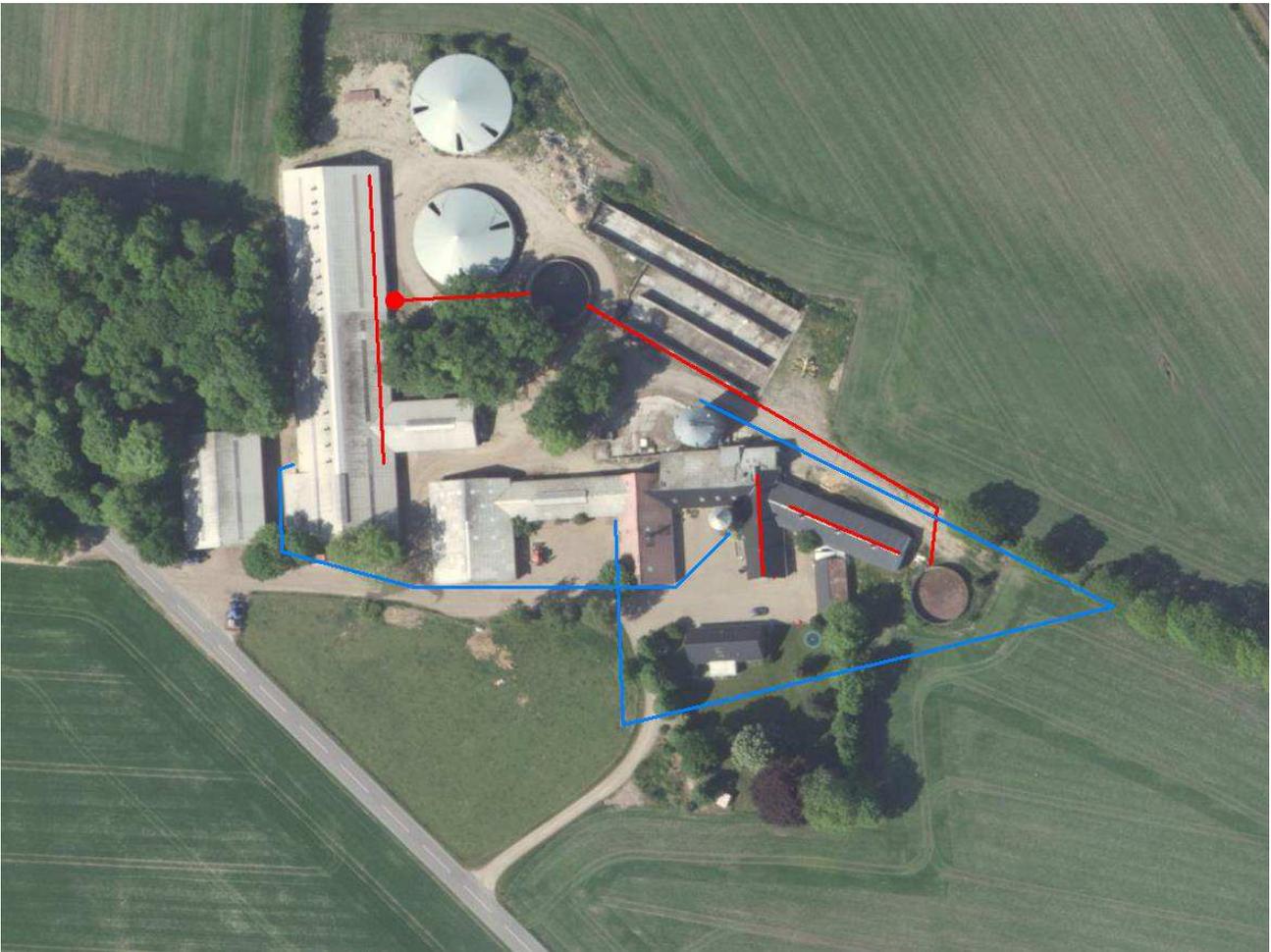

Figur 1. Situationsplan

Afløbsforhold

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur 2.

Vand fra befæstede arealer løber i gyllekanaler og videre til gylletanken.

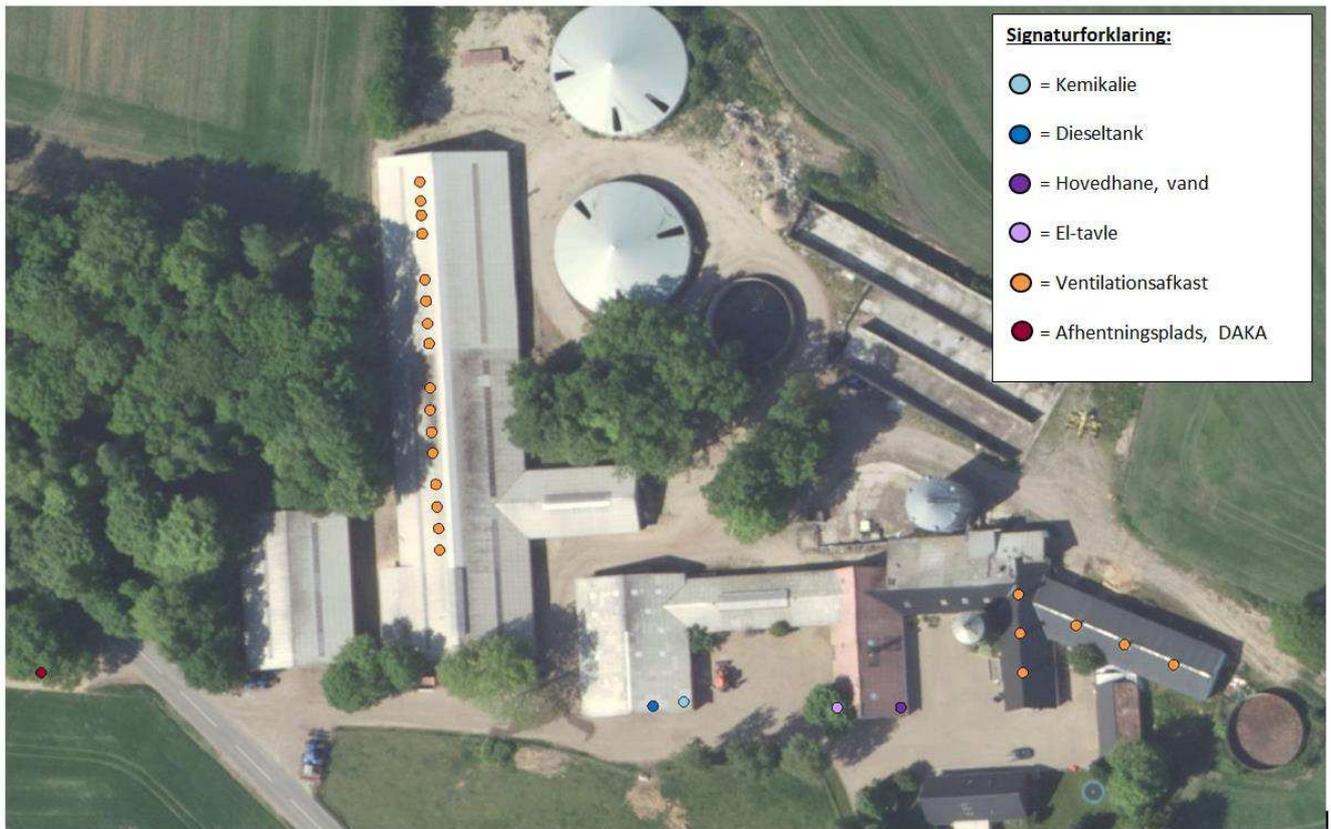
Figur 2. Afløbsplan

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, og der er beplantning rundt om det meste af ejendommen. Derfor er der tale om begrænsede gener af lys for omkringliggende naboer og forbipasserende. Der er udendørs belysning på alle udleveringsramper og på de befæstede arealer. Lyset på de befæstede arealer anvendes primært i årets mørke måneder.

Lyset i staldene er automatisk styret. Ca. ¾ af lyset er LED lamper, mens det resterende er almindelige lysstofrør.

Eksisterende belysning vurderes ikke, at være generende for omgivelserne og trafikken.

Figur 3. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 5 el. 10 års beholderkontrol
Gylletank I	525	525	1985/2015
Gylletank II	850	850	1993/2018
Gylletank III	2.000	2.000	2000/2018
Gylletank IV	2.000	2.000	2007/2018
I alt	5.375	5.375	

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en dieselpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

En forventet absolut maksimal besætning ses som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver:

Tabel 4. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Besætning og gødningsproduktion			
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons
CHR-nr./Besæt.nr.: /			
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast	8.320,0 Stk		4.733
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	2.240,0 Stk		1.298
			6.031

I alt **6.031**

Produktionen af gylle er 6.031 tons. På ejendommen er der ca. 10,6 måneders opbevaringskapacitet. Ejendommen leverer gylle til biogas og får kun den mængde retur på ejendommen, som der er plads til. Resten beholdes på biogasanlægget. Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Beliggenhed

Planforhold

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2017-2028 beliggende i særlig værdifuldt landbrugsområde. Produktionsanlægget er beliggende i det åbne land, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Knudmosevej 41, beliggende ca. 300 meter nord for ejendommen. Den nærmeste samlede bebyggelse er Kollund Byvej 10 beliggende ca. 530 meter sydøst for ejendommen. Nærmeste byzone er Lind, der ligger ca. 1,1 km vest for husdyrbrugets anlæg.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

Særlig værdifuldt landbrugsområde

Område for store husdyrbrug

Skovrejsningsområde uønsket

Skovbyggelinje, den østligste del af ejendommen ligger indenfor skovbyggelinjen.

Beskyttede sten- og jorddiger

Husdyrbruget ligger ikke indenfor:

Skovrejsningsområde

Lavbundsområde

Naturbeskyttelsesområde

Økologiske forbindelser / spredningskorridorer

Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø
 Bevaringsværdigt landskab
 Større sammenhængende landskab
 Specifikke geologiske bevaringsværdier
 Kystnærhedszone
 Strandbeskyttelseslinje
 Kirkebyggelinje
 Åbeskyttelseslinje
 Søbeskyttelseslinje
 Fredede områder
 Fortidsminde beskyttelseszone
 Habitatområde
 Råstofområder
 Boringsnære beskyttelsesområder
 Område med særlig drikkevandsinteresse
 Nitratfølsomt indvindingsområde
 Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde
 Jordforurening V1
 Jordforurening V2

Figur 4. Skovbyggelinje (grønt skraveret) og beskyttede sten- og jorddiger (orange streger)

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg, vurderes ændringen ikke at medføre gener for omkringboende.

Afstandene er afsat som punkter i husdyrgodkendelse.dk

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 4.644,9 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Svinestaldene er sat til en kildehøjde på 6 meter. Ruheder er valgt som Landbrug i oplandet og som Blandet natur med lav bevoksning i naturpunkt. Der er kumulation i nogle af punkter, men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3-natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden fastsat til produktionsarealet, som er godkendt den 24. september 2008 og nudriften er fastsat som produktionsarealet godkendt i tillæg til § 12 miljøgodkendelse d. 23. juli 2016.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 9,6 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 75: Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 9,6 km nordøst for det nærmeste kategori 1-naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 400 m syd for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,8 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **4644,9** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **822,8** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **0,0** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§ 3 Mose, øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,3	▼
Pot. ammoniakfølsom skov, syd	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,0	1,4	▼
Pot. ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	1,3	▼
Kat. 2 Overdrev, nord	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,6	▼
Habitatnatur 4030, Tør Hede, sydøst	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Figur 5 - Samlet resultat for ammoniakberegning, Husdyrgodkendelse.dk

§ 3 områder

Af figur 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 6. § 3-beskyttede arealer indenfor 1.000 meter af husdyrbruget

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 3, se figur 5.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er ifølge Herning kommune ved miljøgodkendelse i 2014 vurderet at de kunne tænkes at forekomme: småflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, strandtudse grøn mosaikguldsmed og grøn kølleguldsmed.

Der er ikke registreret bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af husdyrbruget, og da der ikke sker nogen udvidelse af husdyrbrugets produktionsarealer, forventes husdyrbruget ikke, at have negativ indflydelse på bilag IV-arter i området.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Der er ikke registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er ikke kendskab til truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg .

Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Ansvarsarter

Herning Kommune har udarbejdet en naturpolitik, hvori de har en række ansvarsarter, der er dyre- og plantearter, som Herning Kommune har et særligt ansvar for. Inden for 1.000 meters afstand af husdyrbruget er der registreret en ansvarsart, Høst-vandstjerne. Arten er registreret i den sydligste af Knudmosesøerne, der er beliggende lige øst for Midtjyske Motorvej. Søen anvendes til både vandski, wakeboard og som badesø.

Det vurderes ikke, at husdyrbruget har en negativ indflydelse på Høst-vandstjerne, da den nye miljøgodkendelse er en overgang til stiplads-modellen, og der i den forbindelse ikke sker en udvidelse af produktionsarealet.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på

lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5. Samlet resultat af lugtberegning fra *Husdyrgodkendelse.dk*

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Haugevej 2	0	NY	240,8	240,8	383	Ja
 Knudmosevej 41	0	NY	240,8	240,8	316,4	Ja
 Knudmosevej 44	0	NY	240,8	192,7	408,7	Ja
 Kollund Byvej 10	0	NY	507,8	457,1	617	Ja
 Lind By, Rind	0	NY	669,8	669,8	1166,9	Ja

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

De væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet. Nærmeste nabo/samlede bebyggelse/by er beliggende indenfor 500 m der er derfor foretaget en grundig vurdering af forhold angående støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik som kan påvirke de nærliggende beboelser.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støj

De væsentligste støjklender på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transportere, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt.

Der leveres foder hver 14. dag.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker løbende. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver uge, vha. diesel-pumpe. Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transport er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transport i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transport og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle stalde er der overbrusningsanlæg.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs, lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Der anvendes vådfoder i alle stalde.

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer.

Der er en fast aftale med Ewers om rottebekæmpelse.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Der er to indkørsler til ejendommen, som begge er forbundet til Knudmosevej. Det er primært den nordligste vej, der anvendes i forbindelse med driften.

Tabel 6. Antal transporter til og fra ejendommen. Antallet af transporter er uændret fra sidste godkendelse i 2016.

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter	Kommentarer
Handelsgødning	3	3	
Foderleverancer	52	52	
Transport af husdyr til og fra ejendommen	62	62	
Diesel	10	10	
Fast besøg af dyrlæge	14	14	
DAKA	45	45	
Husdyrgødning til og fra biogas	200	200	
Gylletransporter til markerne	300	300	
Samlet antal transporter	686	686	

Figur 7. Til- og frakørselsforhold

Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod grøften nordøst for ejendommen. Denne kan nem spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der laves E-kontrol.
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke, der ikke har fast overdækning.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Ejendommen ligger hverken i område for særlig drikkevandsinteresse eller indenfor indsatsområde mht. nitrat, indvindings oplande til almene vandværker og hygiejnezoner for vandværksboringer eller nitratfølsomt drikkevandsområde.

Der er en boring på ejendommen, DGU nr. 85.1942.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tanken. Dieselolie anvendes til opvarmning/udtørring af staldene ifm. vask. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Vask og påfyldning af sprøjte sker på den tidligere møddingsplads, hvorfra der er afløb til gyllebeholder. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet

på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge.

Vurdering

Det vurderes at husdyrbruget opbevarer og håndterer henholdsvis olie, kemikalier, pesticider og medicin efter de gældende regler, og at der derfor ikke behøver foretages ændringer i procedurerne omkring opbevaring og bortskaffelse af de forskellige reststoffer.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Herning Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Affaldet på ejendommen vurderes efter affaldshierakiets forskrifter, affaldet sorteres som beskrevet ovenfor og materialer, der kan genanvendes bliver genanvendt eller nyttiggjort på anden vis. Se illustration af affaldshierakiet på figur 8.

AFFALDSHIERAKIET

Figur 8. Affaldshierakiet

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket på plads vest for maskinhuset. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra egen boring.

I alle stalde anvendes der drikkenipler over krybberne, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer, og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensur.

Staldene er ikke opvarmede.

Tabel 7. Energiforbrug

	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)	Ændring (%)
Elforbrug	127.000	127.000	-
Olieforbrug	1.200	1.200	-

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

BAT

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Tabel 8. Samlet BAT beregning fra *Husdyrgodkendelse.dk*

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4304	542	4846
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4304	341	4645
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	201
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald, BAT-krav fastsat i tidligere godkendelse. Der er anvendt fast overdækning som miljøteknologi i tidligere miljøgodkendelse fra 2008, der sidenhen har fået et tillæg i 2016.

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv i Stald I-IV
- Drænet gulv + spalter (33/67 %) i resterende stalde
- Fast overdækning af to af gyllebeholderne

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Miljøledelsessystem

Der er indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.

- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpepestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 %) fytase.

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en månedligt i regnskabet.
- Vandforbruget registreres en gang om måneden, med henblik på at kunne identificere lækager.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der er drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret, hvorved unødigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i en stor del af bedriften.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.

- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- De to nyeste gyllebeholdere er overdækket, mens de resterende to har naturligt flydelag. De overdækkede gyllebeholdere får ikke tilført regnvand.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (diesel).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Alle stalde er isolerede.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.
- Der fodres med vådfoder.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Der er overdækning af de to store gyllebeholder.

- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Der er fast overdækning af de to største gylletanke. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny stald, er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er flydelag og fast overdækning på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort.

Det vurderes at ovennævnte er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

Alternative løsninger

Da der udelukkende er tale om en overgang til den ny Husdyrbruglov, der trådte i kraft d. 1. august 2017, er det ikke relevant, at vurdere alternative løsninger for husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.